שאלות ותשובות ריביש סימן צז צח צט ק

(8)

אפי' בכולל בה דבר הרשות דמתני' דתנן החם שבועה שלא אוכ נבלות וטרפות חייב מוקמינן לה התם בכולל דברי' המותרים כ האסורי׳ ומשום היכי חיילא שבושה ופרכינן התם בשלמא לאו מש כלומר דמגו דחיילא אכשרות חיילא נמי אטרפות ולא אמריכן מושבנ מהר סיני הוא דמ"מ אין שבועתו לבטל את המצוה אלא הן היכי מי כלומר דאפי' דאמר שבוט' שאוכל נבלות ושחוטות אט"ג דהוה כולל כיון דלבטל את המלוה סוא ההיא כבר תרגמה הרמב"ן ז"ל דהני מ טבה דחין חומרין לו לחדם טמוד וחטו' בידים כדי לקיים שבועחך ואל תעשה כגון ההיא דירושלמי חיילא בכולל אפי' לבעל מצוח עשה הר"ן ז"ל בפירום הלכות פסתים ואם כן בנדון זה שקבל עליו סתם שום אשה אלא מרצון רבקה הרי כלל בשבועתו אף הנשים שאינו מל משום פרים ורבים כגון זקנה וקטנה אילונית ועקרה ומגו דחיי על אוחן נשים חיילא נמי אף על הנשים שהוא מצוה עליהם מי ואסור 'לישא אותן דהוה ליה' כנשבע שלא יאכל בלילי הפסח לא פירות דמנו דחיילה אפירות שהם דבר הרשות היילה נמי המלה ונשא שלא ברצונה חל עליו הנדוי כפי מה שקבל :

צם **וכור,** שנסתפק לך מאחר שלא נתקיים התנאי דהא פ איפייסה ונשא אשה שלא ברצונ' מה דינו אם יש י לגרש את רבקה ולתת לה כתובתה ואם יש לו עונש על עוברו הרם ונדוי :

בזה ים לעיין כי לפי התנחי שהחנה שלה ישה חשה החר ברלונה כבר נראה שהיתה כונתו לרלוחה ולפייסה שתר שיבא אבה שכבר נראה מענין האשה הזאת שהיתה קלה בעיני' בזם שכבר נשחת לו מתחלם בסיותו נשוי אשם אחרת שטיו לו : של דעת לשמשם ולא על דעת לפרות ולרבות עמו כי לא היתה רו וא"כ כל שפיים אותה בדברים ובענינים שאשה כמותה היתה ו כנון שיוסיף לה על כתובתה ויעשה לה ויתורים אחרים ושלא י לביתם אלא שיסים לם בית מיוחד ושלא יגרע שארה כשותה כבודה ויותר וכיולא באלו הדברים ועדיין לא נתפייסה ולא נתרליו לומר שהוא אנום דומיא דההיא דאמרינן בפ' כל הגט (ל-) גבי דאמר להו אי לא מפייסנא עד תלתין יומין להוי גיעא אזל אפייסה ואמרינן החם בלישנא קמא דסביר' להו יש אונם בגינ לי למעבד אטו תרקבא דדינרי הום לים למית' לה הא פייטה וי ופי' רב"י ז"ל הא פייסה במה שבידו לעשות וכתב הרמצ"ן ז"ל וג דמאן דמקבל עליה לחבריה לפייםי לפלוני אי נמי דעבידנא לפ לא מחייבנא לך מהסת' מאה מנה או שדי נתונה לך מעכשיו ואז אפיים פטור דאונסא הוא טד כאן - וראיתי מן האחרונים ז"ל שי ללישנא בחרה דאין אונס בגיטין כיון דקאמ' מי יסיב לה חרקב אפייסה משמע דאי יהב לה תרקבא דדינרי וכיוצ' בו שדרך כל ו להתפיים ואי לא מתפייםה בהאי ודאי יש אונם שלא קבל עליו בנותג העולם וכאונס' דלא שכיה כלל דמי שהוא טענה אפי' וא"כ כ"ם בשאר תנאים שיש בחם טענת אונס כגון בנדון זכ במה שדרך אשה שכמותה להתפייסה ולא נתפייסה שפעור דא אם לא פיים אותה כראוי לפי מראה שיני הב"ד ועבר על קבל שלא ברלון רבקם חל טליו הנדוי כפי קבלחו וחייב לנחוג בו נדו לו אלא ברצון רבקה כיון שהקבל' היתה לחועלתה כדאמר ליה במדין נדרת במדין לך וסחיר נדרך. ומיסו אם כוא רולה לו ולפרוע לה כתובחה אז אחר בגרבה נראה במתירין לי אפיל דמעתם מאי איכפת לם אם סיא מקיים מצית פי ר עם ארה [אנה] אבתו נם אפבר בלא סיתה דשתי פקפנה ההיא הני חבתו הבל כל בנרבה כבר ונתפרדם רבינה יהיתר הרבי מידי ספק פיב נסתירי החר נריבין יכי הה בינו יוסייה גו לפריד' שיבה נאברה ני החפי כנו שלמיתי על הללחי די נה מצפור גם נפורה נינה בדרום עידה בינו הפרד בילוני ליכוד לבינים מנים לבינים לבינים לבינים בינים מתובים בנפרם הנו בחירה נכר הכם וליה ל ------in the same of the same of

בו הכחוב חג שבועו' שיהיה ביום שנחנה בו חורה לא פחוח ולא יותר אלא שעחה לפי חשבונינו שניסן מלא ואייר חבר יבא כן לעולם שהחמשים כלים שעחה לפי חשבונינו שניסן מלא ואייר חבר יבא כן לעולם שהחמשים כלים ו' בסיון ובפ"ק דר"ה (ו:) גרסי' תני רב שמעיה עלרת פעמים ה' פעמים א' הא כילד שניהם מלאים ר"ל ניסן ואייר ה' אחד מלא ואחד חבר ו' שניהם חברים ז' ע"כ והרי זה מבואר שלא היו מקפידין שיבא שבועות לזמן שנתנ' בו תור' כך ג"ל לומ' בשאלותין וחתמתי שמי יצחק ב"ר ששת זלה"ה:

אל מדיאה לזקן רבי סעדיה בן דרמונא "א צז שאלת מי ששדך אשה ולא נתן לה קדושין אבל כתב לה צדא"ק בערכאי הישמעאלי' ועתה חזר בו המשדך ולא

רצה לקדש' ולכנס' והאש' תובעת ממנו הצדא"ק והמשדך טוען שמאחר שלא כנסה לחופה ואף לא קדשה לא נתחייב בצדא"ק הדין עם מי: שלא כנסה לחופה ואף לא קדשה לא נתחייב בצדא"ק הדין עם מי: תשובה חז"ל לא מקנו כתוכה לאם' אלא בשנושא אותה שתקנו לבחולה מאחרים ולאלמנה מנה בין כתב לה בין לא כתב לה אבל לארוסה יש מחלוקת בין הראשונים ז"ל כי יש מהם אומרי' שנה סיא יש לה ביו כתב לה בין לא כ' ויש מהם אומרי' שאין לה מן הסתם אלא דוקא בשכ'

בין כתב לה בין לה כ' ויש מהם הומרי' שהין לה מן הסתם אלה דוקה בשכ' לה וכן נהגו העולם הבל בלא קדושין אין ספק שאין לה כלום ואפי' כתב לה ש לה כתב לה אלה ע"מ לכונסה והכחובה הינה עושה לה קדושין ולה נשוחין א"ל לומר הלדה"ק ההוא ומן הנראה שאין הלדא"ק כמו כחובה שהרי נגבה הוא בערכאותיהם אפי' מחיים ואם כן הכוחב לדא"ק לאשה ולא כחב לה כחובה עדיין יש לה עליו עיקר כחוב' שחקנו חכמים שלא חהא קלה בעיניו לסוציאה באינ' נגביה אלא בגע או במיחת הבעל ולזה נראה שהלדא"ק הוא כעין חוכפת על עיקר כחובה וא"כ הא קיי"ל כר"א ב"ע שאפי' הכוחב כתובה ותוספ' לאשה אחר קדושין וגרשה קודם כניסחה לחופה אינה גובה אלא בעיקר ולא החוספת שלא כתב לה אלא ע"מ לכונסה אין צ"ל בשדוכין בלא קדושין שאינה גובה כלום שאין כאן אישות כלל וגם השולח סבלונות לחשה חהר קדובין וחזר בו וגרשה יש לה להשיב לו כל הסבלונות חוץ מן סמאכל וסמשקה ואם חזרה בה היא חוזר' הכל ואפי' המאכל והמשק' נותנת דמיו ה"ל לומר בשדוכין בלה קדושין כמו שכחוב לסרמב"ס ז"ל (פ"ו מסלכות זכים ומתנה) זהו שנ"ל לומר בזה בדין תורחנו אמנם אם יש בקהל מנהג אחר ופשט המנהג ההוא בכלה אין כח בידי לבטלו יצחק ב"ר ששת אה"ה:

תנם לרבי שמואל חכים ייא

צח שארת יעקב נשא רחל ונולדו לו בנים ממנה לימים חלתה רחל והרשתה ליעקב לישא אשה אחרת עליה לשמשה ולשמשו וכן עשה יעקב נשא רבקה ולא היתה ראויה להריון שהיתה בעלת שנים בת מ' שנה ויותר לימים מתו רחל ובניה והיים לכל ישראל שבקו יום א' נתקומט יעקב עם אשתו רבקה אחר מות רחל ונרשה בנט אחר שגרשה יעקב נתנחם ורצה להחזיר גרושתו רבקה והיא לא רצתה לחזור ליעקב כי אם בתנאי בקנין וכח הרם ונדוי שלא יקח אשה בחייה כי אם ברצונה וכך עשה יעקב כשהחזירה קבל עליו בקנין וכח חרם ונדוי בשטר ועתה יעקב ראה עצמו בלא בנים ובלא בני בני 'רצה ליקח אשה אחרת עליה ראוי' לבנים כדי לקים מצות פו"ר ואתה מנעת אותו עד בא תשובתי כי נסתפק לך בזה הקנין וכח חרם ונדוי אם יש לו דין שרועה ואינו חל נדר וחל על דבר מצו' שמושבע ועומד מה"ם הוא לפרו' ולרבו' זהו תורף שאלתך: